

Nederlands Hervormde Vrouwen Werkgemeenschap Vledder

– toen en nu

Nog een jaar te gaan en dan bestaat de Hervormde Vrouwengroep in Vledder 65 jaar. Niet altijd droeg zij deze naam. Vanaf de datum van oprichting 25 oktober 1952 heette zij “Nederlands Hervormde Vrouwen Werkgemeenschap Vledder”. We gaan terug naar het jaar van oprichting: 1952.

De restauratie van de kerk in Vledder was in volle gang, maar de kerk van binnen was tegen het einde van dat jaar weer geschikt om diensten te houden. De restauratie duurde lang (1952-1954) en was ingrijpend van aard geweest: het orgel was van het koor naar de balustrade tegen de torenmuur verplaatst en de zijingang in de kerk, gescheiden voor mannen en vrouwen, was dicht gemaakt en aan de voorkant van de toren van de kerk kwam de nieuwe ingang. De koorramen achter het orgel kwamen weer tevoorschijn en werden opnieuw doorzichtig gemaakt met glas-in-loodramen. De leiding van deze restauratie lag van de zijde van de kerk bij ds. Speelman, maar ook zijn vrouw speelde een belangrijke rol, zoals dadelijk zal blijken.

Toen de timmerlieden, stukadoors, elektriciens, schilders en de restaurateurs van het orgel met hun werkzaamheden gereed waren moest de kerk schoon worden gemaakt en opnieuw worden ingericht. Onder leiding van mevr. Speelman werd deze taak met een kleine groep dames ambitieus opgepakt. En... het klikte tussen hen. Toen ze klaar waren dachten ze waarom gaan we niet door? We kunnen toch veel meer voor de kerk en gemeenschap betekenen? Ze besloten tot oprichting van de Nederlands Hervormde Werk Gemeenschap Vledder. De dames van het eerste uur zijn: mevr. Jansje Speelman, mevr. Zwaantje Schipper, mevr. Anna Westerveen en mevr. Sanna Ekkels. En al heel snel volgden vele dames uit het dorp maar ook uit Doldersum en Nijensleek.

Aandacht geven en gezelligheid

Wat zagen zij als hun taken:

- aandacht schenken aan zieken, bejaarden en eenzamen, dit in de vorm van een bezoek met een attentie,

- bij jubilea, huwelijken en geboorten zorgen voor aandacht en een attentie.
- de verzorging van bloemen in de kerk voor de zondagse dienst en versiering van de kerk tijdens Pasen, Pinksteren en het kerstfeest,
- hulp bij inrichting van de kerk in de vorm van gordijnen maken en het aanschaffen van kleedjes en meubilair,
- een ansichtkaart bij verjaardagen, en tot slot:
- gezellige bijeenkomsten.

De kosten van deze bijeenkomsten werden door de leden zelf opgebracht. De dames betaalden in het begin een contributie van 25 cent per maand. Maar de meeste inkomsten werden toch gegenereerd uit acties, zoals olieballen en ‘kniepertjes’ bakken, poppen maken en de verkoop van briefopeners en tegeltjes met het NH kerk-logo. Met de gebakken olieballen in manden ging men in de decembermaand langs de deur. De kwaliteit van de kniepertjes had tot in de verre omgeving faam. Trijntje Wiegman, altijd actief in de verkoop, kwam in de decembermaand altijd bij mijn moeder in de Vijverhof in Steenwijk langs. Mijn moeder was al kort na de oprichting tot haar vertrek naar Steenwijk in 1989 lid van de Vrouwenwerkgemeenschap, zij kocht dan altijd een flink aantal zakken met ‘kniepertjes,’ ook voor de kinderen en zo verhuisden deze heerlijkheden vanuit Vledder via Steenwijk naar Havelte, Nijmegen en Heerenveen.

Modecodes

Interessant is nog iets te weten over de grote veranderingen tussen 1952 en 2016 wat klederdracht en gewoonten van vrouwen betreft. Toch een wereld van verschil. Aan het begin van de jaren vijftig van de vorige eeuw droegen de meeste dames een bloemetjesjurk of mantelpakje, veelal gecombineerd met gepermanent haar. De schoenen waren sober en eenvoudig (het orthopedische model). De pantalon deed voorzichtig zijn intrede en het korset verdween. Lippenstift of een andere vorm van opmaak waren in Vledder *not-*

‘Kniepertjes’ maken en verkopen.

Bij het afscheid van mevrouw Spielman .

stadse!”.

Nu is de kleding van de dames totaal anders. Jeans en spijkerbroek zijn normaal, kleurige blouses, sjaals en mutsen verrijken het beeld. De bloemetjesjurk is beland in de kledingcontainer. Veelal is de haardracht los en stijlvol met soms een fraaie paardenstaart. En de schoen: die is modern van vormgeving, sportief en dames met lef hebben een hoog hakje, op een modieus dan wel hip laarsje wordt gelopen. De vrouwen van toen zaten nog niet in het betaalde werkproces. In Vledder hadden de vrouwen geen eigen inkomen en waren thuiswerkend, zoals bijvoorbeeld op de boerderij, in de winkel of het café dan wel gewoon in de huishouding. Zuinigheid was het sleutelwoord. In tegenstelling tot vandaag was dat toen een deugd. De sociale controle zorgde ervoor dat niemand uit de band sprong. Gelukkig is dat allemaal verleden tijd. Vrouwen van nu zijn vrij in hun opleiding- en beroepskeuze, worden betaald en zijn veel vrijer dan toen.

Nu

In 1999 is – zoals al is vermeld – de naam veranderd in Hervormde Vrouwen-groep. Ook de taken veranderden ingrijpend. Diaconale taken werden weer overgenomen door de diaconie van de kerk. Nu ligt het accent meer op onderlinge contacten.

Geen van de dames, leden ten tijde van oprichting is nog lid, het oudste lid is Sjoukje Piest-Ziel (55 jaar lid), gevolgd door Trijntje Wiegman-Jubbega (50 jaar lid). Het bestuur bestaat uit drie leden, t.w. Wil de Beus-Zevenbergen, voorzitter, Sjoukje Piest-Ziel, secretaresse/penningmeester en Trijntje Wiegman-Jubbega, bestuurslid. Het aantal leden bedraagt nu 19. Zij komen hoofdzakelijk uit Vledder en Nijensleek en komen maandelijks bijeen in “de Gerf”. Het is een hechte groep van dames, zo vertelde mevr. de Beus. De contributie bedraagt nu € 20,- per jaar.

Belangrijke geschenken aan de kerk, betaald uit allerlei acties, zijn: twee trouwstoelen, een looper met roeden en een forse bijdrage in de kosten van aanschaf van de kroonluchter.

Tiemen Stuiver (t.w.stuiver@upcmail.nl)

De huidige vereniging. Links voor v.l.n.r. 3 dames: Sjoukje Piest, Catrien Mulder, Rie Sipman. Tweede rij v.l.n.r. 7 dames: Geesje de Vries, Grietje Mensing, Femmy Stuurman, Henny Visscher, Afke Visser, Marijke Dijkhuizen, Nel van Ieperen. Achterste rij v.l.n.r. 8 dames: Martje Spoelstra, Simone Dijkstra, Leida Wagenaer, Ada Herkemij, Wil de Beus, Coby de Vries, Bets van Issel, Trijntje Wiegman. De leden Wil van der Belt en Truus van Riessen ontbreken op de foto.

